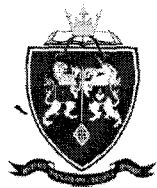

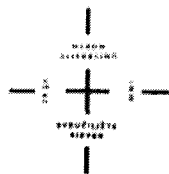
ISSN 2412-1932

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske

SVEUČILIŠTE SJEVER
IN VARAŽDIN

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної
науково-методичної конференції
«УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ»

конференція - XXII

Одеська державна академія
будівництва та архітектури

20-21 КВІТНЯ 2017р.

ЧАСТИНА 2

ОДЕСА – 2017

ББК 74.58(4Укр) я 431

М 341

УДК 338 (063)

В збірнику наведені матеріали, які докладалися на XXII Міжнародній науково-методичній конференції «Управління якістю підготовки фахівців» (м.Одеса, 20-21 квітня 2017р.), висвітлюються: результати науково-методичної роботи ОДАБА й інших ВНЗ та організацій **України, Хорватії, Болгарії, Словенії, Німеччини, Молдови** з питань:

- модернізації структури та змісту освіти;
- завдань вищої освіти у сфері гуманітарного розвитку суспільства;
- розвитку наукової та інноваційної діяльності в освіті;
- методичного забезпечення та організації навчального процесу;
- удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти і науки.

Редакційна колегія:

А. В. Ковров, к.т.н., професор – голова

Ю. С. Крутій, д.т.н, професор - заступник голови

І. А. Педько, д.ек.н., доцент

О. Ю. Гілодо, к.т.н., доцент

Д. О. Голубова, к.т.н., доцент

Я. Г. Мар'янюк, к.ф.н., доцент

Відповідальні секретарі:

М. О. Лесняк

К. С. Яричук

Рекомендовано до друку
Методичною Радою ОДАБА
(Протокол № 6 від 23 березня 2017р.)

Тези доповідей надруковано в авторській редакції. Автори матеріалів несуть відповідальність за вірогідність наведених відомостей, точність даних за цитованою літературою та за використання даних, що не підлягають відкритій публікації.

Відповідальний за випуск: д.т.н., професор **Ю. С. Крутій**

©Одеська державна академія будівництва та архітектури, 2017

ОРГАНІЗАЦІЯ ЕФЕКТИВНОЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Монахова К. І. (*Одеська національна академія харчових технологій,
м.Одеса, Україна*)

Соціальні, економічні, політичні та культурні перетворення в Україні висувають нові вимоги до формування особистості студентів. В умовах економічної і соціальної нестабільності та конкуренції людина повинна володіти високою мірою якостями активності, адаптивності, самостійності, ініціативності, гнучкості і нестандартності мислення, навичками самоосвіти. Однією з основних можливостей прямого впливу держави на формування особистості є система освіти.

Реалізація такої політики в структурі системи вищої освіти відбувається за допомогою комплексу виховних та освітніх впливів на об'єкт навчального процесу. Однак, оскільки будь-який елемент процесу виховання та освіти реалізується тільки через самовиховання і самоосвіту, то центральним і найбільш ефективним засобом формування особистості у вищому навчальному закладі (ВНЗ) стає самостійна робота (СР) студентів. Таким чином, організація самостійної роботи студентів ВНЗ є найважливішим чинником ефективності професійної підготовки та особистісного розвитку людини в сучасному суспільстві.

На сьогоднішній день навчальний процес регламентовано законодавством, а саме максимальний тижневий бюджет часу студента денної форми навчання становить 54 години – сума годин аудиторної й самостійної роботи студента за тиждень. Резерв часу на поглиблене вивчення окремих дисциплін, студентську наукову роботу, підготовку та участь у студентських олімпіадах, конкурсах, конференціях тощо доцільно передбачити в обсязі до 5 годин (10% від максимального тижневого бюджету часу).

Максимальна кількість годин на один кредит повинна становити: для бакалавра – до 47 %, спеціаліста – до 45 %, магістра – до 40 % від кількості годин на 1 кредит (30 год.) Решта часу відводиться на самостійну роботу [1].

Саме тому останнім часом у ВНЗ можна спостерігати тенденцію скорочення аудиторних занять та збільшення годин, що відводиться на самостійну роботу студентів – до 50-60 % від загального обсягу навчального плану.

На думку більшості авторів, які торкнулися у своїх роботах теми самостійної роботи, самостійна робота є об'єктивно необхідним фактором навчального процесу, без якого практично неможлива організація таких форм навчання як практичні й лабораторні роботи, підготовка до державного іспиту, виконання

диплому. Із цих же робіт можна зробити висновок про те, що якість протікання навчальної діяльності, а отже відповідність випускника тим вимогам, які пред'являються на ринку праці, залежить від рівня ефективності самостійної роботи студентів, тобто на якому рівні вона організовується, керується й перевіряється.

Результати аналізу наукових досліджень показали, що в процесі професійної підготовки майбутніх фахівців недостатньо уваги приділяється організації самостійного навчання студентів вищого навчального закладу, що не дозволяє здійснити ефективну підготовку випускників ВНЗ до майбутньої професійної діяльності.

Важливість дослідження означеної проблеми зумовлено протиріччями між зростанням вимог до професійної діяльності та недостатньою сформованістю рівню організації самостійної роботи студентів; значним потенціалом вищої освіти та недостатнім його використанням у процесі професійної підготовки.

Тому означена проблема є однією з актуальних для педагогіки і вимагає спеціальної розробки.

Аналіз дисертаційних досліджень показав на недостатню розробленість такої методики організації самостійної роботи студентів, яка б дозволила удосконалити заходи з її організації та сприяла би формуванню і розвитку в студентів професійно важливих умінь і разом з тим враховувала особливості організації самостійної роботи у ВНЗ.

З метою теоретичного обґрунтування теми визначено основні принципи, рівні та форми організації, планування та управління СР у ВНЗ. Розглянуто роль форм і методів навчання та організації СР, а також комплекс інших проблем: форми і методи контролю, організація наукової та практичної роботи студента, комп'ютеризація навчання, інформаційно-методичне забезпечення навчального процесу і т.д. Досліджено зарубіжний досвід організації СР у вищих навчальних закладах.

У рамках дослідження організації самостійної роботи студентів у вищому навчальному закладі виявлено недоліки з організації СР, а саме: відсутність системи в організації робіт, вони випадкові і за змістом, і за кількістю, і за формою; рівень пропонованої самостійності не відповідає навчальним можливостям студента; слабо виражений індивідуальний підхід у доборі завдань; самостійні роботи одноманітні, їх тривалість не є оптимальною для даної навчальної групи.

З метою визначення реального стану СР у ВНЗ проведено комплекс досліджень за допомогою розробленої методики. У підсумку виведений ряд причин об'єктивного і суб'єктивного характеру незадовільного стану СР, що впливають на якість підготовки фахівців, що випускаються у ВНЗ.

Відповідно до результатів досліджень розроблено комплекс організаційних заходів, що сприяють підвищенню ефективності СР в ВНЗ. Вивчення досвіду організації СР в зарубіжних ВНЗ дозволяє задіяти широкий спектр організаційних форм і методів у вітчизняній дидактиці.

Обґрунтовано основні положення, що сприяють формуванню самостійної особистості і що роблять виховний вплив на студентів. Розроблено методичні вказівки викладачам щодо організації самостійної роботи студентів ВНЗ. Проведено рівневе структурування інформаційної культури особистості, обґрунтовано необхідність високого початкового рівня інформаційної культури майбутнього фахівця. Представлений комплекс методів організації навчального процесу у ВНЗ, що сприяють підвищенню ефективності СР. Визначено перспективи індивідуалізації навчання у ВНЗ. Оптимізація самостійної роботи студентів ВНЗ передбачає проведення низки організаційних заходів з підготовки студентів до процесу навчання, а також вдосконалення організації та планування самостійної роботи з урахуванням проведення попереднього дослідження її реального стану. Перспективним напрямом розвитку визнається індивідуалізоване навчання, засноване на пріоритетному обсязі самостійної та індивідуальної роботи і надає широкі можливості вузького

Прискорення темпів інформатизації сучасного суспільства визначає зростання вимог до майбутнього фахівця. Дані вимоги повинні реалізовуватись вищою школою. Значний потенціал у підвищенні якості підготовки фахівців закладений у переорієнтації масового навчання на індивідуальне, засноване виключно на самостійній роботі і самоосвіті. Передбачається, що проведеним дослідженням не вичерпується тема організації самостійної роботи студентів ВНЗ. СР вимагає подальшої науково-методичної розробки, пошуків резервів і можливостей практичного впровадження результатів дослідження.

Перспективи подальшого розв'язування проблеми потребують розширення психолого-педагогічного аспекту дослідження, класифікації комплексу відповідних засобів, обґрунтування та розробку науково-методичних рекомендацій управління самостійною роботою студентів.

Можна сформулювати такі правила організації самостійної пізнавальної діяльності студентів: забезпечення навчальною літературою та консультування щодо джерел інформації; врахування вікових та індивідуальних психологічних особливостей, здібностей, інтересів і нахилів студентів; докладне визначення завдань як для окремих студентів, так і для всього студентівського колективу; конкретне формулювання певних проблемних завдань для самостійного розв'язання; створення належних організаційно-методичних умов для самостійної пізнавальної діяльності; систематичний контроль і допомога студентам (у разі потреби) у процесі самостійної пізнавальної діяльності.

Мельник Н. В. Формы методического обеспечения курсового проектирования на 2 курсе АХИ ОДАБА	116
Мезенцева І. М. Теоретико-методологічні проблеми викладання «Історії світової культури»	117
Міхова Т. В., Башкатов П. П. Проблема формування у студентів архітектурних спеціальностей продуктивних способів образотворчої діяльності в навчальному рисунку	120
Молчанова Ю. В. Організація курсу «Корпоративна соціальна відповідальність» для економічних напрямів підготовки фахівців із вищою освітою	122
Монахова К. І. Організація ефективної самостійної роботи студентів вищих навчальних закладів	125
Морарь Л. А. Методика преподавания иностранного языка через содержание профессиональной дисциплины в неязыковых ВУЗах	128
Москалюк Е. В., Малашенкова В. А. Современные особенности архитектуры реабилитационных центров для выполнения дипломных проектов «Специалист», «Магистр» архитектуры	130
Нетребчук Л. М. Природний підхід до вивчення іноземної мови	131
Неутов С. П., Крантовська О. М., Петров М. М. Контроль знань студентів за допомогою комп'ютерного тестування	133
Неутов С. Ф., Корнеева И. Б. Организация повторного курса изучения сопротивления материалов	134
Николова Р. А. Практическое решение повышения качества методического обеспечения	135
Ноговицына Т. В. Клаузура – как метод обучения архитектурному проектированию	137
Олейник Т. П., Маковецкая Е. А. Необходимость экологизации дисциплины «Контроль очистки природных и сточных вод»	138
Олешко Л. И. Проблемы адаптации иностранных студентов к учебному процессу по дисциплине «Рисунок»	139